

**NEW
HORIZON**

PAX
Association

AURORA
Association for Cultural Development
Asociationi për Kulturë
Asocijacija za Kulturę

GRAĐANI I LOKALNE INSTITUCIJE

Građani ocjenjuju rad policije

Ulcinj, decembar 2004

UVODNE NAPOMENE

Policija predstavlja esencijalni izraz vlasti. Jedino ona ima ovlaštenje da primenjuje silu, svojevrsan je agent države, odnosno vlade, i oslonac svakog režima i svijetu. Policija je dugo vremena bila sačuvana od bilo kakve kontrole javnosti. Međutim, nije se sama policija opirala kontroli, već su to spriječavale vlade, nastojeći da se policija ne otrgne njihovom uticaju. Pozitivni pomoci su učinjeni tek sa razvojem mehanizama karakterističnih za civilno društvo.

Reforme koje su do sada sprovedene u crnogorskoj policiji, najblaže kazano, nisu dovoljne. To se, prije svega, odnosi na nedonošenje ključnih zakona kojima se uređuje rad policije i nedovolje kadrovske promjene, pa neke loše navike iz prethodnog perioda, na čudesan način, traju i danas.

Stoga smo se odlučili da naš projekat **„Građani i lokalne institucije“** obuhvati i rad Policije na teritoriji Opštine Ulcinj.

Anketom je bilo obuhvaćeno 340 ispitanika koji su, tokom dva dana rada, anketirani na izlazu iz zgrade Policije, kao i na gradskom i prigradskom području, vodeći računa o jezičkoj, polnoj, starosnoj i obrazovnoj strukturi. Građani su odgovarali na 16 pitanja iz djelokruga rada policije, uključujući neka „osetljiva“ pitanja: zloupotreba ovlaštenja, prikrivanje kriminalnih djela ili korupcija u policiji.

Ovo istraživanje je imalo za cilj da postakne građane da promjene odnos prema ovoj službi koja je dugo doživljavana samo kao represivni aparat u službi monističkih vlasti i zakona koji nijesu bili u službi građana, njihove sigurnosti i zaštite ljudskih prava.

Anketa je pokazivala da reforme, koje su neophodne, najprije moraju obuhvatiti sistem obrazovanja policajaca i profesionalizaciju službe.

Cilj promjena u edukaciji je da se od pasivnih objekata naprave aktivni subjekti, odnosno policajci koji neće čekati naređenje, već će djelovati, koji će biti osposobljeni da brzo ocjenjuju ozbiljnost i urgentnost problema.

Jer, civilna društva, uz razgranatu mrežu postojećih, razvijaju danas nove oblike kontrole: kontrola lokalne zajednice, mediji, pritisak javnog mnjenja, aktivnost nevladinih organizacija, skupovi etičkih normi ustanovljenih pri sindikatima i raznim udruženjima policije, itd.

Decentralizacija Policije kroz prenošenje dijela ovlaštenja i odgovornosti na organe lokalne samouprave istovremeno bi bila ne samo nastavak decentralizacije vlasti kao i evropskog i svetskog trenda, već i kvalitetnije civilne kontrole policije.

Cilj je jasan: otvoriti nove mogućnosti i prostore za učešće građana i na taj način prepremiti teren za prelazak u fazu „participativne demokratije“. To znači manje vladanja državnih organa, a veća oslonjenost na građanina, koja u početku izgleda konfliktna, ali se vremenom postiže savezništvo. To je ono što mi nazivamo – „partnerstvom do bezbjednosti“. Od brzine tog procesa, odnosno spremnosti obje strane na kompromis, umnogome će zavisiti stepen demokratije ovog društva.

Dakle, preduslov za to je iskren dijalog u kome se o ovim pitanjima raspravlja na razuman način i dozvoljava konstruktivna kritika. Tek tada će biti moguće izgraditi društvo i institucije koje će svi poštovati.

**Moguće preporuke za efikasnije funkcionisanje
policije u interesu građana
»PARTNERSTVOM DO BEZBJEDNOSTI«**

Promovisati stav i stalno isticati da zakonska funkcionalnost i efikasnost policije u velikoj mjeri zavisi i od nivoa saradnje sa građanima, lokalnom zajednicom, nevladinim organizacijama, ostalim predstavnicima građanstva i, narocito, od profesionalnosti Institucije i svakog pripadnika policije u odnosu prema tradicionalnom suživotu nacionalnih i vjerskih zajednica na podrucju ove Opštine.

Utvrđiti i obezbjediti principe i metode kontinuiranog pružanja svih vidova stručne i druge pomoći u ostvarivanju poslova bezbjednosti na području Opštine. Stalna prisutnost treba da bude nenametljiva, ali sa jasnim i nedvosmislenim iskazivanjem želje za pružanjem pomoći u svakom smislu.

Prilikom upućivanja na izvršenje zakonom utvrdjenih dužnosti rukovodioci Odjeljenja bezbjednosti moraju da ukazuju policajcima i inspektorima da njihovo ponašanje mora biti u skladu sa profesionalnim i moralnim kodeksima, polazeci od principa da je policajac tu prvenstveno radi građana. To u praksi znači da se postojeći policijski principi i metodi neposredne primjene policijskih ovlašćenja moraju dosljedno postovati i uskladjivati sa potrebama građana.

Policajce stalno edukovati da u demokratski organizovanoj zajednici svaki građanin osjeća da je njegov lični interes ostvarenje ukupne bezbjednosti.(Imajući u vidu tu nespornu činjenicu, u sadašnjoj fazi transformacije svih tokova u našoj zajednici, policajac mora biti osposobljen da primjenom legalnih i

transparentnih metoda privoli gradjanina da javno manifestuje taj interes. Mi ba shpijun!!!)

Preporučuje se OB Ulcinj da inicira aktivnije i vidljivije prisustvo žene policajca u funkcionisanju policijske službe na terenu.

Policija može da inicira i organizuje zajednicke aktivnosti sa lokalnom upravom i njenim organima, sa roditeljima i upravama škola na području Opštine kako bi se rješavali aktuelni problemi, a koji se posebno odnose na pitanja blizine ugostiteljskih objekata, upotrebe opojnih sredstava, kao i na problematiku u oblasti bezbjednosti saobraćaja.

Policija treba da obezbjedi javnost rada i da promoviše mehanizme odgovornosti zasnovane na uzajamnom razumjevanju sa gradjanima.

Trebalo bi obezbijediti efikasnu proceduru za podnošenje žalbi na rad policije. U tom smislu, na odgovarajućim mjestima u Gradu, postavljanjem sanduka ili knjiga žalbi, omogućiti podnošenje žalbe, protesta ili inicijative gradjaninu koji se identifikovao potpisom, ali i anonimnom gradjaninu. Identicno pravo imao bi i pripadnik Policije.

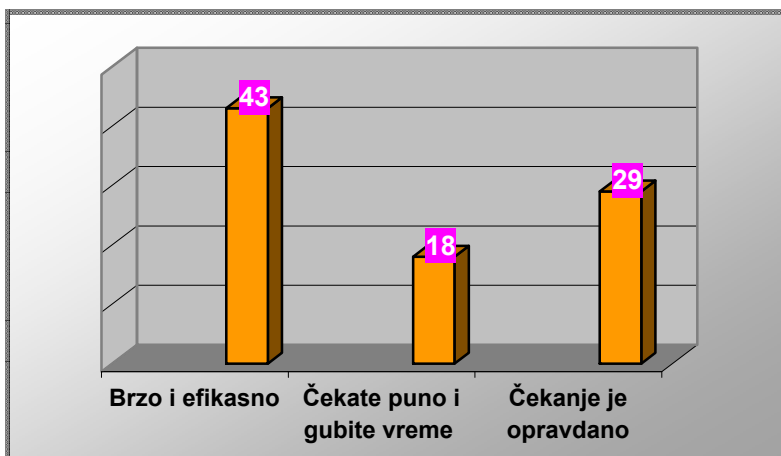
Reakcija odgovornih u Policiji mora da uslijedi brzo i transparentno na svaki podatak o zloupotrebi.

Organizovati okrugle stolove ili medijsku kampanju o pravima i obavezama Policije i gradjana u duhu i u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i ostalim međunarodnim dokumentima iz ove oblasti

Anketa sa građanima ispred zgrade Policije

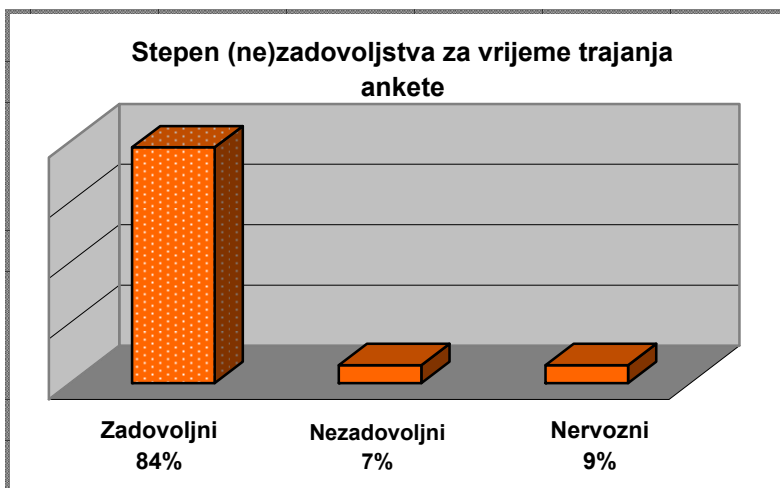
<i>Kad imate posla u Policiji, završate to?</i>	Anketirani	%
Brzo i efikasno	43	48%
Čekate puno i gubite vreme	18	20%
Čekanje je opravdano	29	32%

90

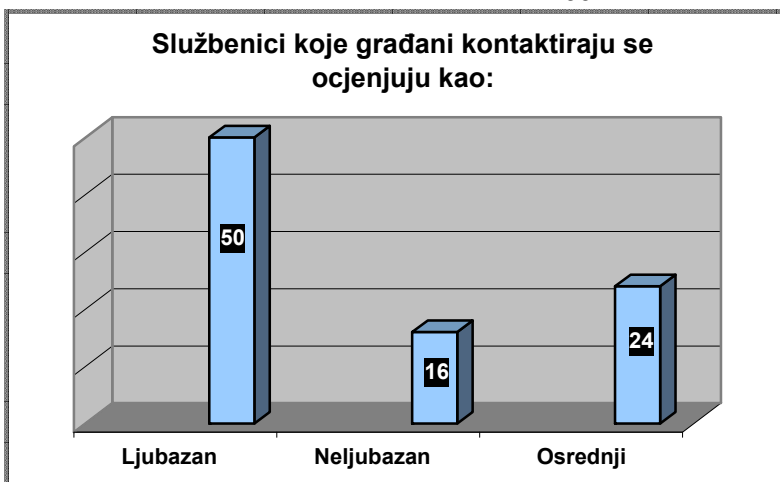
<i>Danas ste izašli</i>	Anketirani	%
Zadovoljni (jer ste završili posao)	76	84%
Nezadovoljni i razočarani	6	7%
Nervozni i izrevoltirani	8	9%

90

Službenik kome ste se obratili bio je:	Të anketuar	%
Ljubazan	50	56%
Neljubazan	16	18%
Osrednji	24	27%

90

REZULTATI ANKETE SA GRADJANIMA NA TERENU

Pitanje 1.

<i>Da li osjećate bezbjedni u vašem gradu?</i>	Anketirani	%
Da	218	87%
Ne	32	13%

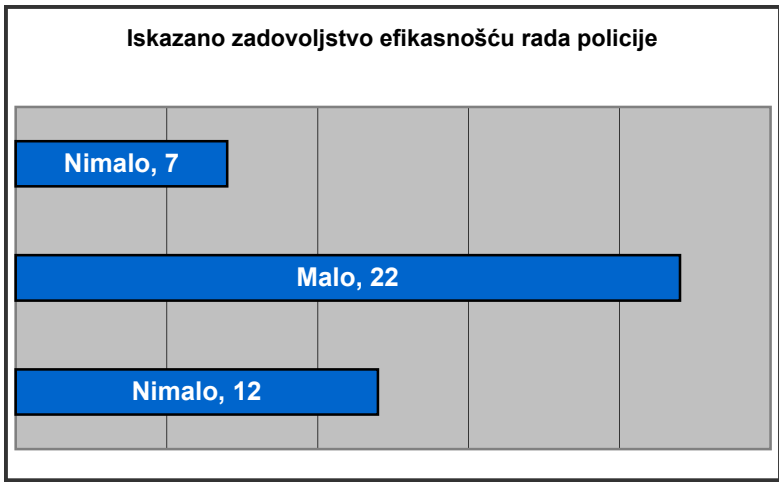
250

Pitanje 2.

<i>Koliko ste zadovoljni efikasnošću rada Policije u Ulcinjju?</i>	Anketirani	%
Mnogo	77	31%
Malo	134	54%
Nimalo	39	16%

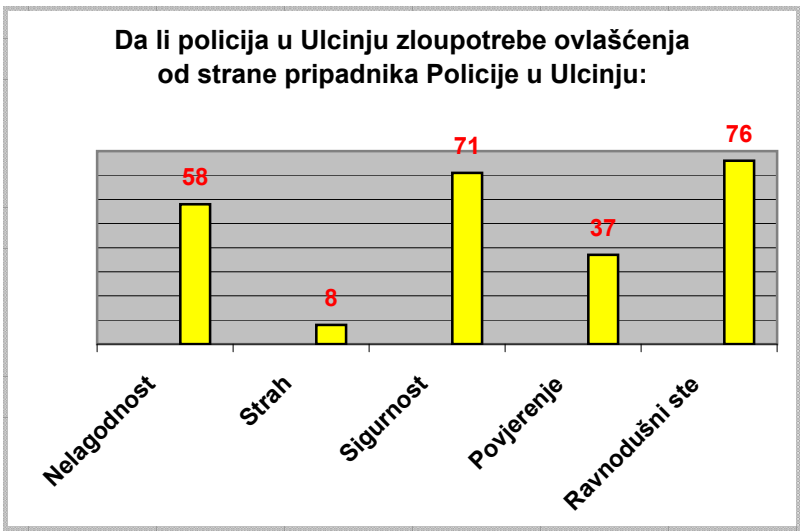
250

Pitanje 3.

Prisustvo policije izaziva kod	Anketirani	%
Nelagodnost	58	23%
Strah	8	3%
Sigurnost	71	28%
Povjerenje	37	15%
Ravnodušni ste	76	30%

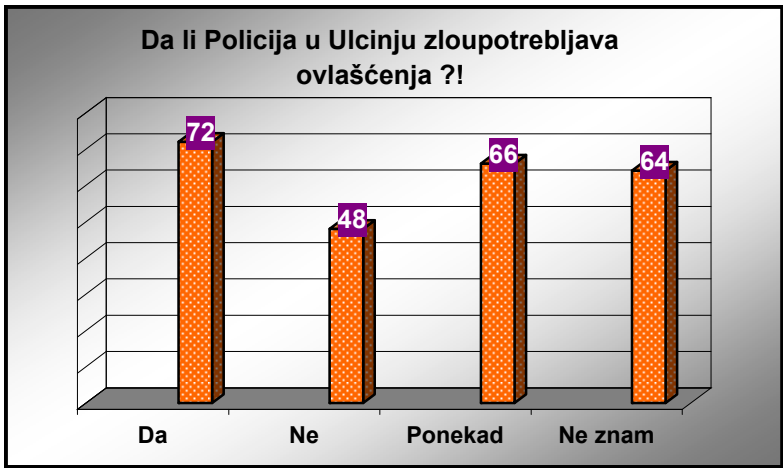
250

Pitanje 4.

Ima li slučajeva zlopotrebe ovlašćenja od strane policije u Ulcinju	Anketirani	%
Da	72	29%
Ne	48	19%
Ponekad	66	26%
Ne znam	64	26%

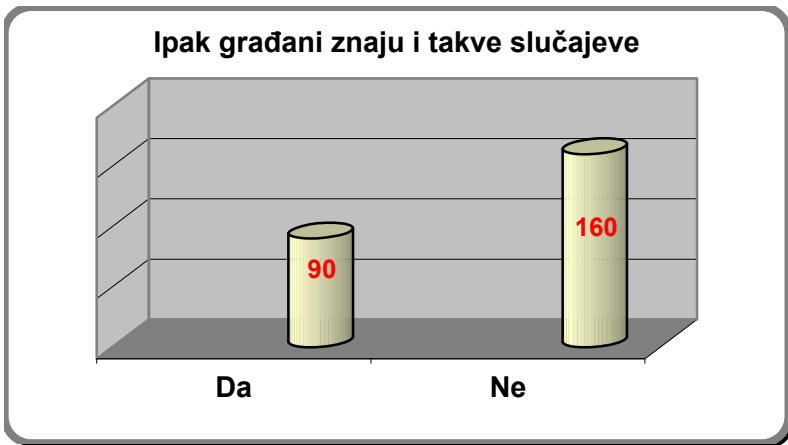
250

Pitanje 5.

<i>Da li vam je poznat neki konkretan slučaj zloupotrebe ovlašćenja?</i>	Anketirani	%
Da	90	36%
Ne	160	64%

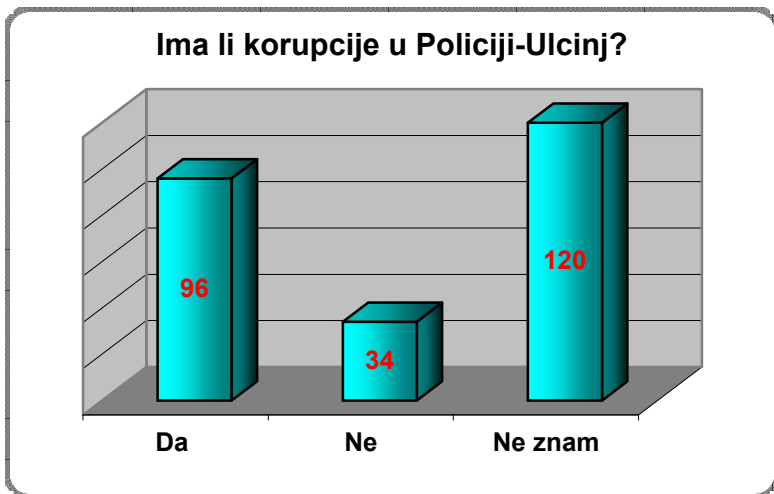
250

Pitanje 6.

<i>Da li mislite da u policiju u našem gradu ima korupcije?</i>	Anketirani	%
Da	96	38%
Ne	34	14%
Ne znam	120	48%

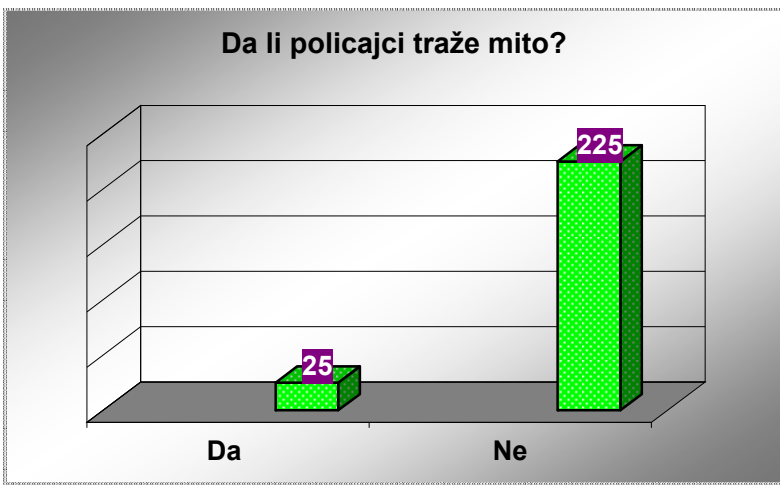
250

Pitanje 7.

<i>Da li je neko od zaposlenih u Policiji (Ulcinj) tražio mito?</i>	Anketirani	%
Da	25	10%
Ne	225	90%

250

Pitanje 8.

<i>Da li mislite da Policija pokriva neke slučajeve kriminala?</i>	Anketirani	%
Da	97	39%
Ne	31	12%
Ne znam	122	49%

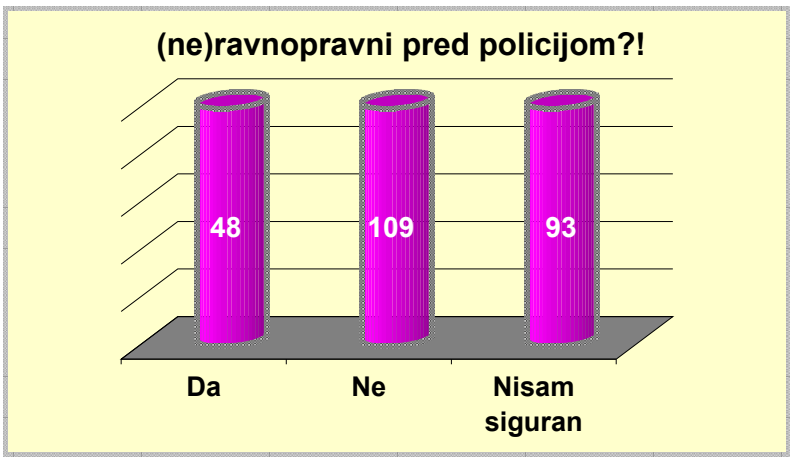
250

Pitanje 9.

<i>Da li smatrate da su svi građani ravnopravni pred policijom?</i>	Anketirani	%
Da	48	19%
Ne	109	44%
Nisam siguran	93	37%

250

Pitanje 10.

<i>Da li poznajete policajca iz vaše ulice/naselja?</i>	Anketirani	%
Da	165	66%
Ne	85	34%

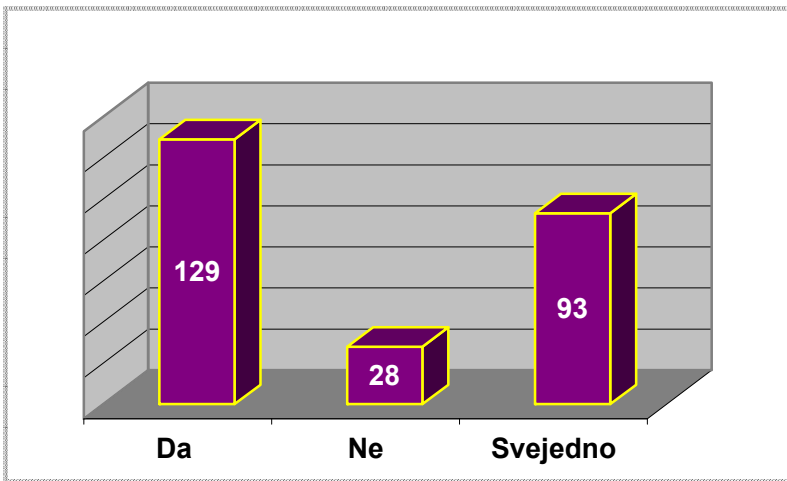
250

Pitanje 11.

<i>Da li smatrate de je bolje da je taj policajac iz vašeg grada (naselja)?</i>	Anketirani	%
Da	129	52%
Ne	28	11%
Svejedno	93	37%

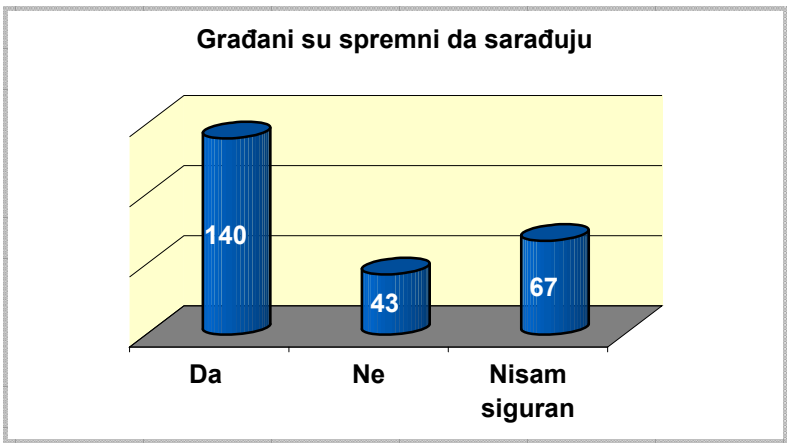
250

Pitanje 12.

<i>Da li ste spremni da date lični doprinos u otkrivanju teških krivičnih djela?</i>	Anketirani	%
Da	140	56%
Ne	43	17%
Nisam siguran	67	27%

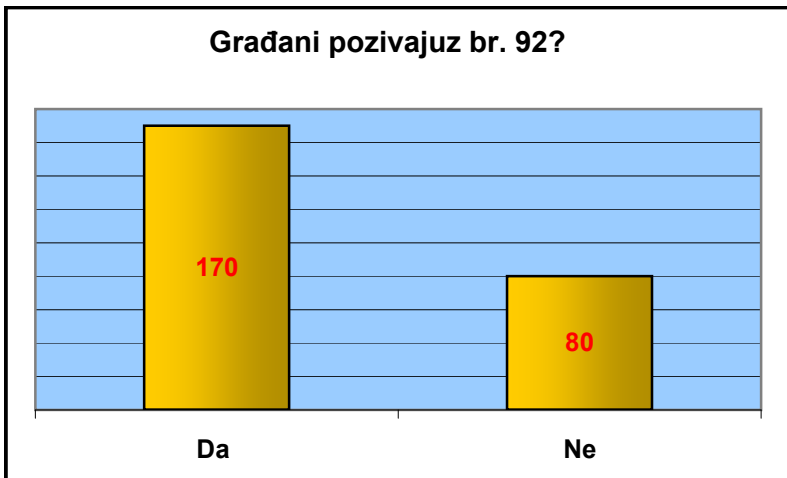
250

Pitanje 13.

<i>Da li pozivate 92 (policiju) ako vam nešto neprijatno desi?</i>	Anketirani	%
Da	170	68%
Ne	80	32%

250

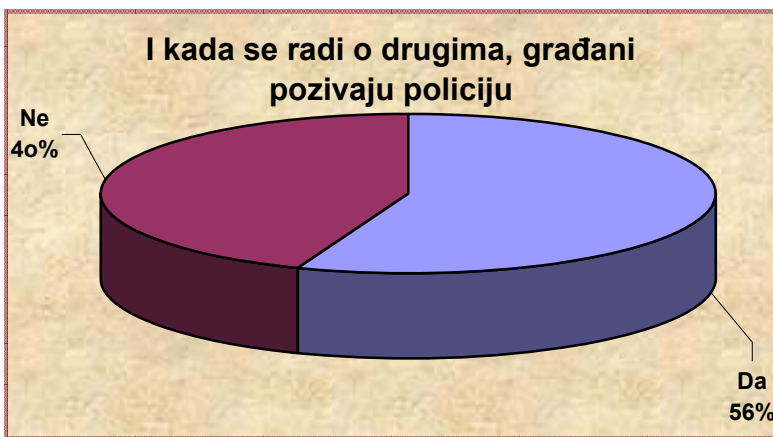

Pitanje 14.

<i>Da li pozivate 92 ako se nešto neprijatno desi u vašem okruženju, a ne odnosi se na vas?</i>	Anketirani	%
--	-------------------	----------

Da	149	60%
Ne	101	40%

250

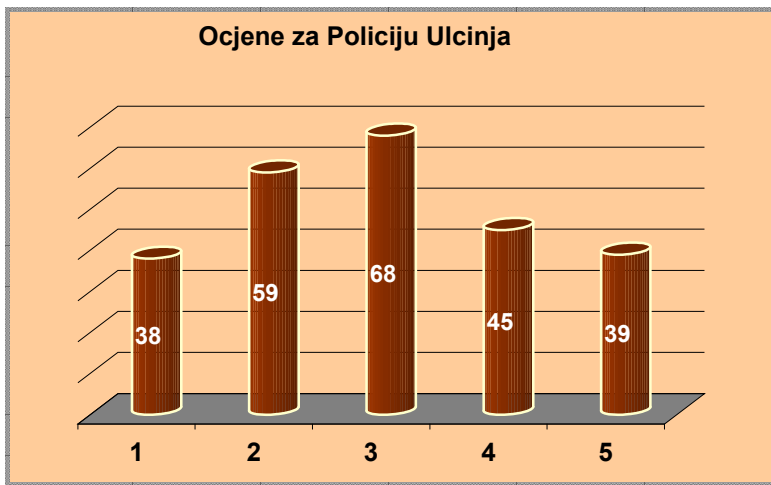

Pitanje 15.

Kojom ocjenom bi ste ocjenili rad Policije u Ulcinju?	Anketirani	%
1	38	15%
2	59	24%
3	68	27%
4	45	18%
5	39	16%

Prosječna ocjena 2.95

249

Pitanje 16.

Kojom ocjenom bi ste ocjenili rad načelnika Policije u Ulcinju	Anketirani	%
1	41	17%
2	42	17%
3	38	15%
4	40	16%
5	85	35%

246

